

אמנם, אין ללמוד מכאן, שכמו כן המבשל במזיד בלא עירוב, אסור לו לאכול ממנו בשבת, כי יש חילוק בין מערים למזיד.

המזיד, רשע הוא לעבור על דברי חכמים, ואין אחרים למדים הימנו, וגם הוא עצמו משים אל לבו ושב, ולא תיעקר תקנת עירוב אם יהיה המאכל מותר.

אבל מערים, סבור שעושה בהיתר, ולא ישים אל לבו לחזור בו, ואחרים למדים הימנו, ואם יהיה המאכל מותר, תיעקר תקנת עירוב תבשילין.

ולדברי רב נחמן בר יצחק, הדין הזה, שהמבשל בהערמה בלא עירוב, אסור לו לאכול מהתבשיל בשבת, אינו כדברי הכל, אלא כדעת בית שמאי, וכפי ששנה חנניה, שהם מחמירים מאוד בעירובי תבשילין, ואומרים, שצריך להניח גם פת, גם תבשיל, וגם דבר טמון [כפי שיתבאר בעה"י להלן].

וכמו כן הם מחמירים לאסור מה שבישל בהערמה, והוא הדין מה שבישל במזיד, **אבל בית הלל חולקים עליהם, ומתירים.**

המעשר בשבת

כבר נתבאר, שחכמים אסרו לתקן את הטבל בשבת, להפריש ממנו תרומות ומעשרות, כי ההפרשה מתירה אותם ונראה כמתקן.

ומבואר בברייתא, שאם טעה בדבר, ועישר את הפירות בשוגג, מותר לו לאכול מהם בשבת. אבל אם עבר על כך במזיד, אסור לו לאכול מהפירות הללו בשבת.

והנה, מאחר שלמדנו כאן, שהעובר על תקנת חכמים במזיד, אסרו לאכול ממה שעשה, יש לנו ללמוד, שכמו כן, מי שעבר במזיד על תקנת חכמים, ובישל מיום טוב לשבת בלא עירוב, אסור לו לאכול בשבת את מה שבישל.

אמנם יש מקום לחלק, ולומר, שלא אסרו אותו חכמים לאכול כשעבר על תקנתם, אלא כשיש לו דברים אחרים לאכול, אבל כשאין לו מה לאכול בשבת, מותר, ולכן, זה שלא היה לו אוכל לשבת, ועבר ובישל מיום טוב לשבת, יהיה מותר לו לאכול את מה שבישל.